

Asia: VN/1364/2021

Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista yleisesti?

Kulttuuriperintöstrategian luonnos on kunnianhimoinen ja sisältää runsaasti toimenpide-ehdotuksia. Kulttuuriperintö yhteisenä varantona, jonka piirissä on paljon toimijoita, tulee strategiaehdotuksessa hyvin esille. Kulttuuriperinnön laajaa käyttöä, sen taloudellisen ja sisällöllisen potentiaalin nykyistä pidemmälle viety hyödyntäminen nousee merkittäväksi linjaukseksi.

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista oman toimialanne tai tehtävänne näkökulmasta?

Museolaissa määritelty alueellinen vastuumuseojärjestelmä ja alueelliset kulttuuriperintötehtävät näkyvät strategialuonnoksessa heikosti. Alueilla tapahtuva kulttuuriperintötyö on merkittävä osa kansallista kulttuuriperintötyötä, sitä kautta saatava tietopääoma, jaettu osaaminen ja yhteistyö pitäisi näkyä strategian toimijakuvauksissa, linjauksissa ja toimenpideosuuksissa vahvemmin. Alueellisten museoiden tehtävä on toimia alueensa kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää museotoimintaa, toimialansa yhteistyötä sekä kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta. Tätä roolia vahvistettiin uusitussa museolaissa. Digitaalinen tallentaminen ja tiedon saatavuus on alueellisessa työssä painopisteenä tulevana vuosina, kun ALVA-museot liittävätkin paikallismuseoiden kokoelmia kokoelmahallintajärjestelmiin ja kulttuuriympäristötietoa tallennetaan digitaalisesti. Alueelliset vastuumuseot ovat keskeinen toimija kulttuuriympäristöstrategian toteuttamisessa.

Kommenttinne lukuun 5.1

-

Kommenttinne lukuun 5.2

-

Kommenttinne lukuun 5.3

Osiossa Kulttuuriperintö, oppiminen, osaaminen ja tutkimus oppiminen nähdään oppilaitoskeskeisenä ja muistiorganisaatiot yhteistyökumppaneina. Kulttuuriperintöön ja taiteeseen liittyvä elämänikäinen oppiminen ja siihen liittyvät yleisötyön muodot ovat kehittyneet laajasti kulttuuriorganisaatioiden sisällä. Esimerkiksi museoiden ja kirjastojen tekemä yleisötyö on sellaisenaan vaikuttavaa ja laajemmin kulttuuriperintökasvatusta uudistavaa työtä, joka voisi strategiassa näkyä itsenäisemmin, ei pelkästään kumppanuutena.

Kommenttinne lukuun 5.4

Kulttuuriperintö nähdään strategiassa yhteiskunnan yhteisenä pääomana erityisesti osiossa Kulttuuriperintö ja talous. Vastuunjako eri hallinnonaloille ja toisaalta yritysten yhteiskuntavastuu on keskeinen muutossuunta, jota tarvittaisiin myös kulttuuriperintötiedon, kulttuuriperintökasvatuksen ja kulttuuriperinnön suojelun piirissä – ei pelkästään talouden ja matkailun kehittämisessä. Muistiorganisaatioiden rahoitus ja tulevaisuuden kehitystyö ei voi olla pelkästään nykyisten hallinnonalojen vastuulla. Tämä korostuu, kun sote-uudistuu muuttaa kuntien työtä voimakkaasti. Kuntien vastuulle jäävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö hakee paikkaansa ja liittyy vahvasti myös siihen mitä kulttuuriperintöpalveluita kansalaisille on tarjolla.

Uudet rahoitusmuodot ja tukimuodot kulttuuriperinnön säilymiseen ovat tervetulleita. Joskin valtion rahoittamat avustukset kulttuuriympäristön hoitoon ovat erittäin tärkeä ja tarpeelliseksi koettu rahoitusmuoto yksityisille rakennuksien omistajille. Avustukset koetaan tunnustuksena hyvästä työstä ja ovat myös usein ratkaisevassa roolissa rakennusperinnön säilymisessä. Museon näkökulmasta kulttuuriympäristöavustuksien määrärahojen pysyminen entisellä tasollaan tai niiden nostaminen on tärkeää ja merkityksellistä.

Mikä on näkemysenne strategian yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista?

-

Mahdolliset muut strategiaehdotusta koskevat huomionne.

-

Strategian valmistumisen jälkeen on tarkoitus laatia erillinen toimeenpanosuunnitelma. Pidättekö tätä tärkeänä? Jos kyllä, niin miksi?

-

Millaisia osallistamisen tapoja haluaisitte toimeenpanosuunnitelman laatimisessa käytettävän?

-

Millaisena näkisitte oman tai edustamanne tahon roolin strategian toimeenpanossa?

-

Toivonen Kirsi
Porvoon museo / Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo